

Natis 12.000. Stajerc stane za celo leto samo 60 krajcarjev.

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopiju.

Stajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Sestavki dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vposlati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Pri odjemanju več ko 10 številk pri-
meren rabat.

Cena za oznanila za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu posebno zni-
žana cena.

Štev. 19.

V Ptuju v nedeljo dne 22. septembra 1901.

II. letnik.

Kmetje pozor!

Kdor se hoče naročiti na „Štajerca“
za celo prihodnje leto 1902, in nam z naro-
čilom ob enem tudi pošlje celo naročnino
v znesku 1 krono 20 vin, dobival bode letos
do novega leta naš častnik **zastonj**.

Pomoč je potrebna!

Leto 1901 je bilo slabo. Sadja nimamo nič, seno-
košnja je bila vsled suše slaba, sedaj je pa še otava
vsled vedno trajajočega dežja uničena in vinska trga-
tev preti ponesrečiti, ker grozdje ne dozori in zaradi
prevelike mokrote poka. K temu presenečile so nas
še pred par dnevi povodnje, ktere so opustošile polja
in iz vinogradov odnesle zemljo ter seno na travnikih
pokvarile. Najhujše od vseh teh nezgod zadene žalibog
kmeta vsled pomankanje klaje (futra). Že danes stane
meterski cent sena 4 goldinarje in pozimi bode najbrž
poskočil na 5—6 gold. Potem bodejo kmetje svojo
živino prisiljeni pod sramotno ceno prodajati in vsakdo
ve, kaj to za kmeta pomeni.

Zakaj je štrbunknil Štajerc Fihposa v Dravo?

(Ponatis dovoljen.)

(Dalje.)

Na to sta se zopet spravila pit, in pila sta dolgo
noč.

„Copernika mi pa že moreš prodati“, pravi gos-
podar; „zahtevaj za njega kolikor hočeš! Ja, jaz ti
dam kar poln pehar denarja!“

„Ne, tega ne morem!“ pravi Štajerc. Pomisli ven-
dar, koliko koristi imam jaz lahko od mojega coper-
nika.“

„Oh, jaz bi ga imel vendar prav rad,“ pravi gos-
podar in prosi dalje.

„Ja,“ pravi Štajerc konečno, „ker si bil toliko
pobor, da si me vzal pod streho, pa naj bo. Imej
torej copernika za pehar denarja, ali pehar mora biti
vrhan.“

„Dobro, to boš dobil,“ pravi gospodar, ali tisto

Mi pozivljamo torej vse predstojnike onih občin,
kjer preti pomankanje klaje in kjer je škodo naredila
povodnj, da se nemudoma skoz svoje okrajno glavar-
stvo obrnejo na eksclenco gospoda ces. namestnika
grofa Clary Aldringen v Gradcu s prošnjo tistih kmetov,
kateri nimajo klaje in ne denarja za nakup istega, da
se jih iz fonda za ponesrečence podpira.

Tak fond ustanovil se je letos od ces. namest-
nika, in vsi ljudski krogi so dajali denar, da se kme-
tom, poškodovanih po ujmah, zamore pomagati. Gos-
pod grof Clary je dober mož in mi smo docela
prepričani, da bode denarje dal, ako se potreba skoz
občine in okrajna glavarstva dokaže.

Kmetski in gospodski program.

Konec.

VI. Država naj plačuje kaplane tako, da ti ne
bodo prisiljeni okrog kmetov po zbirci (kolekturi) ho-
diti. Vsako leto v jeseni, ko žito in trta dozori, mora
ubog kaplan obleči staro sukno in nataktni zelen
klobuk, spremljan po dveh možeh, ki nosita bisago ali
brento, hodit beračit. Kmet, čeprav je še tako malo pri-
delal, bode gospodu duhovniku vedno rad dal, ker bi

kišto pa moraš seboj vzeti; niti eno uro je ne maram
več v hiši imeti; ne more se vedeti, mogoče čepi še
notri.“

Štajerc dal je sedaj kmetu svoj žakelj, v katerem
je bila posušena koža njegovega ubitega konja in dobil
za to zvrhan pehar denarja. Kmet podaril mu je po
vrhu še svojo „šajtrgo“, da je tako zamogel kišto in
denar odpeljati.

„Srečno“, pravi Štajerc, naloži denarje in veliko
kišto, v katerej je še vedno sedel mežnar in odide.

Na drugi strani gozda teče velika, globoka reka
Drava; ravnokar popravljajo čez njo stari most; Štajerc
utrujen dospevši do sredi mosta se ustavi in pravi
sam pri sebi na glas, tako da je mežnar lahko slišal:

„Kaj naj počnem s to nerodno kišto? Težka je,
kakor bi bilo kamenje v njej! Jaz se bom še bolj
utrudil, če jo dalje peljem; kar vrgel jo bodem čez
most v globočino; če jo kdo ven potegne dobro, če
ne, tudi nič škode.“

Sedaj prime za kišto in jo malo privzdignil,

se mu tožilo če bi gospoda odpravil praznih rok. Tako mora kmet dosti žrtvovati in gospod kaplan je dosti-krat užaljen, ker mora okoli kmetov beračiti. V mnogih okrajih na Spodnjem Štajerskem je zbirca že odpravljena, ali kaplani morajo še vedno hoditi beračit, ker zavoljo tega, če je zbirca odpravljena, skoraj nič večjega plačila ne dobijo. Ne spodobi se pa, da bi se enega gospoda duhovnika tako slabo plačevalo, med tem ko nekatere fare nosijo dohodkov 5 do 10 tisoč goldinarjev. Škof v Olomucu ima letnih dohodkov 150 tisoč gold., oni v Pragi celo 200 tisoč gold. Tu naj se torej bogatim župnikom in škofom vzeme proč toliko, da bodejo ubogi župniki in kaplani zamogli živeti dostojno, in ako bi ne bilo dosti, pa naj doda še država par milijonov, da bodejo po takem kmetje rešeni davkov, duhovniki pa beračenja.

VII. Mi zahtevamo, da se vpeljejo za kmečki stan posebne pravice, kakor so pravice za trgovce, obrtnike, borzo itd., tako morajo se tudi pravice v varstvo kmečkega stanu narediti. Prepis kmečkega posestva od očeta na starejšega sina ali na starejšo hčer, bodisi pred ali po smrti, naj bode desetka prost in oproščen kakoršnihkoli davkov, kajti ravno ako sin posestvo prevzame, ni vstanu plačati, ker ima druga plačila na stariše, brate in sestre odrajtovati. Ravno tako se mora narediti postava, ki bode prevzemajočemu sinu omogočila, da bode dedščino svojim sode-dičem izplačeval v malih zneskih.

VIII. Mi zahtevamo, da se kmet v prihodnje nič več kot „kapitalist“, ampak le kot delavec obdači. Človek, ki s svojo družino vred od četrte ure zjutraj do osme ure zvečer dela in pri vsem tem še lakoto trpi, nima nobenega premoženja, tudi potem ne, če- ravno je njegovo posestvo vredno 10 tisoč gold., kajti če grunta kmet ob potu svojega obraza ne obdelava, ni grunt krajcarja vreden, ker mu ne donaša nič. Zem- ljiški davek in hišni davek je tedaj najbolj neopravičen in kmet naj ne plačuje več davka kakor delavec. Do

ravno tako, kakor bi jo hotel prekucniti čez most.

„Ne, ne, pusti!“ zastoka v kišti mežnar. „Pusti me preje ven!“

„O joj!“ zavpije zdaj Štajerc, kakor bi se vstrašil. „On je še notri! Kar hitro ga moram prevrniti v vodo, da se vtopi!“

„O, ne, ne!“ prosi mežnar milo; „dati ti čem poln pehar denarja, če me pustiš!“

„Ja, to je kaj družega!“ pravi Štajerc in odpre kišto. Mežnar je skobacal ven, brenil kišto v vodo in šel domov, kjer je svojemu rešeniku dal poln pehar denarja; en pehar denarja dal mu je kmet, enega mežnar, tako da je bila „šajtrga“ polna.

„Vidiš“, konj se mi je prav dobro izplačal, misli sam pri sebi, ko je prišel domov v svojo sobo in denar na tla na kup stresel. „To se bo Fihpos jezil, ko bo zvedel, kako bogat sem skozi samo enega konja postal; ali kar naravnost mu tega tudi ne bom povedal!“

Tedaj pošlje nekega dečka k Fihposu, da bi mu ta posodil pehar za meriti.

„Kaj li če s tem početi?“ misli si Fihpos in na-

600 goldinarjev dohodkov prav nič, in še le po par goldinarjev dohodninskega davka, ne pa tako dosedaj, ko se razen zemljiškega še dohodninski da zahteva.

IX. Naše poljedelstvo mora se proti vnanji kurenci zavarovati s coli. Štajerski kmet ne more konkurirati z ogerskim veleposestnikom, kateri ima tisoč oralov žitnega polja na ravnini in ga obdelava s parnim plugom in parnimi mašinami. Ravno tako ne more z ogerskim svinje- in živinorejcem in tujim janskim vinorejcem konkurirati, ker oni imajo več boljše podnebje in mnogo manj stroškov kakor mi. Mi torej zahtevamo, da se na uvoz žita, vina in drugih stvari, ki se dovažajo iz inozemskega in Ogerskega takoj dača naloži, da ne bode naš kmet v škodo kakor sedaj, marveč z dobičkom prodajal. Mi tega ne zahtevamo samo v interesu mnogo preobdačenega kmečkega stanu, ki ima pravico do varstva, ako toliko plača, temveč tudi v interesu meščanov, kajti, ako ne bo denar kmet, imajo potem denar tudi drugi stanovi.

Pri tej postavi se mora tudi poskrbeti za to, da se v slučaju živinske kuge na Ogorskem in Hrvaškem naša meja zapre za dalje časa, da ne bo Avstrijski kmet vsled ogerske brezbriznosti trpel škodo.

X. Ker kmet za državo tako velike žrtve donaša, more mu država tudi pomagati ako je v stiski. Če kmet škodi vsled toče, pri povodnji in pri slabih letinah, je država dolžna kmetom toliko denarja in za toliko časa brezobrestno posoditi, brez da bi mogel kmet okrog nje beračiti, da si zamore svojo kmetijo za spraviti v red. Če ima država denar za propale železnice in parobrodne družbe, potem ima tudi gotovo nekaj milijonov za tisoče kmetov, katerim preti povodnje.

XI. Kmečki sinovi so, kakor je znano najboljše vojaki. Oni so močnejši, zdravejši in ubogljivejši kakor sinovi meščanov, in jih zato največ k vojakom poberejo. Mi zahtevamo torej tudi, da se kmetovi sinovi vsako leto v času spravljanja pridelkov spust-

maže dno peharja s smolo, misleč, da bode od tega kar bo njegov sosed meril, gotovo kaj gor ostalo. Do tega je tudi prišlo, kajti ko je dobil pehar, ki ga držali so se na dnu trije tolarji.

„Kaj pa je to?“ začudi se Fihpos in stekel k mežnarju. „Kje si dobil te denarje?“

„O, to sem dobil za kožo mojega konja! Pravi sem jo v mestu sinoči.“

„Ta ti je bila pa res dobro plačana!“ reče Fihpos. „steče vesel domov, vzame sekiro in pobije vse svoje konje, jih odere in se pelje s kožami v mesto.“

„Kože! Kože! Kdo želi kože kupiti?“ je vprašal v ulicah.

Vsi črevljarji in usnarji prihitijo na ulico in vsi vsajajo, kolikor zahteva za nje.

„Pehar denarja za vsako,“ odgovori Fihpos.

„Ali nisi zabiti?“ ga zasramujejo vsi vprek. „Misliš ti, da imamo mi denar kar na peharje?“

„Kože! kože! Kdo hoče kože kupiti?“ je vprašal klical, ali vsakomur, kdor ga je za ceno vprašal, je odgovoril: za vsako pehar denarja.“

domov, čas vojaške službe pa za vse vojake zniža na dve leti, kakor je to tudi na Nemškem.

XII. Volilna pravica mora se v korist kmeta preurediti. Sedaj volijo za državni zbor veleposestniki 85 poslancev, mesta 118, trgovske zbornice 21 in kmetje 129, splošna kurija delavcev, kmetov in mestjanov 72 poslancev. Kmetje, katerih je več kot polovico vsega prebivalstva, volijo torej komaj malo več kot eno tretjino vseh poslancev. Ta nepravilnost mora nehati, in bo nehala, ako se vse predpravice odpravijo in mandati enakomerno razdelijo. Ako pride na vsakih 50 tisoč prebivalcev eden poslanec, potem bodejo imeli kmetje 300, meščani pa samo 100 poslancev. Natanko tako mora se tudi deželnozborska volilna pravica urediti. Volitev so mora izvršiti tajno na listki, in vsakdo, kdor na kakega volilea vpliva, naj se kaznuje s teško ječo. Volitev naj bode direktna, ne pa skoz volilne može.

Vidiš dragi kmetič, to je program „Štajerčev“ in vsak pošten kmet mora temu pritrčiti, ki rajši skrbi za sebe in za svojo družino, kakor za gospode advokate, kateri nočejo drugega imeti kakor nove urade in šole, kjer se otroci naj niti jezikov ne učijo, da bi si ložje kruh služili. Gospodje advokati bodejo zdaj rekli, to se ne bo nikdar izpeljalo, in res — v tej točki imajo žalibog prav. Tako dolgo, dokler bo ovca mesarja, kmet pa dohtarja svojim poslancem volil, tako dolgo se tudi ena točka tega programa izpeljala ne bo. Rešitev za kmeta bo še le potem prišla, ako se bode kmet sam spoštoval in le zveste in poštene kmete svojim zastopnikom volil; može, ki ne ščuvajo, ne kažejo, ne psujejo, ampak na dostojen način koristi svojih bratov zastopajo. V to pomoz Bog!

Plačano.

(Dopis iz dežele.)

„Slov. Gospodar“ in prefekt g. Anton Korošec. „Slov. Gospodar“ bil je nekaj dober list na Spod.

„Ta nas pa če „fopati“, pravijo vsi in črevljari zemejo svoje kneftre, usnjarji pa svoje usnjate predrasnike in začnejo udrihati po Fihposu.

„Kože! Kože!“ vpijejo za njim; „ja, mi ti bomo tvojo kožo ustrojili! Ven z mesta ž njim, in Fihpos mogel bežati, kolikor so ga pete dohajale. Tako bil še nikoli tepen.

„No, lepa reč!“ pravi ko pride domov, „zato se nam nad Štajercem maščeval! ubil ga bom!“

Doma pri Štajercu umrla je ob tistem času stara mati; ona bila je res huda na svojega vnuka, ali temu so je vendar žalostilo po njej, vzdignil je mrtvo in jo položil v svojo toplo posteljo, da bi videl ali ne bo mogoče še oživela. Tam naj bi ležala čez noč, on sam pa sedel v hišni kot, kakor je to že nekajkrat naredil.

Ko je tako zamišljen sedel v svojem kotu, odprta so se vrata in v sobo je stopil Fihpos s sekiro; videl je namreč, kje ima Štajerc svojo posteljo, šel je proti zglavju in udaril po glavi staro mater, ker je mislil, da spi tam njegov sosed.

Štajerskem, poln pravice in miroljubnosti, v pouk in kratkočasje Slovencev. Nahajal se je ta list v vodstvu modrih skušenih urednikov, ktere so podpirali trezni, pravicoljubni dopisatelji. Ta list je užival kot list krščanske duhovščine med Slovenci ljubezen in zapanje in od nemške strani spoštovanje. Tempora mutantur! Odkar je prišel ta list iz rok krščanske duhovščine v oblast farizejskega klerikalizma, padel je na zadno štaplo politične omike, zgubil zadnjo trohico politične sramote, ter prišel ob vso veljavo pri pravičnem značajnem svetovju. Ni več krščanski list pouka in kratkočasje, temveč list častikraje, šuntarije, puntarije in ščuvanja ljudstva in sicer slovenskega proti nemškemu in slovenskega ljudstva med seboj. Ni toraj čuda, da stoji „Slov. Gospodar“ tolikokrat zaradi zlobnega jezika pred sodiščem. Slišali smo v našo žalost, da se je zopet moral zagovarjati „Slov. gospodar“ zaradi jezika pred porotnim sodiščem v Mariboru dne 12. t. m. In ker se je že ščuvanje celo božji jezi dosti zdelo, zadela je pravična kazen, ne kakor dosihmal nedolžnega urednika (slamnika), temveč skritega zakrivljenca glavnega urednika g. duhovna Anton Korošec-a. Obsodilo je porotno sodišče v Mariboru dne 12. t. m. v jako zanimivi obravnavi g. Korošec-a zaradi hujskanja v „Slov. Gospodarju“ na 6 tednov ječe in plačilo sodnijskih stroškov.

Častiti g. Anton Korošec!

Kar ste si Vi že zdavnej zaslužili, doletelo Vas je seveda zdaj, ker tudi božje jeze je enkrat konec. Vi se sicer smatrate pri tem političnega mučenika. Ali kaj še. Pomislite kolikor časa ste napadali iz skritega brloga z zastrupljenim strelivom kot glavni urednik „Slov. Gospodarja“ na značajne, poštene može, kateri so v politiki osiveli, se junaško borili in žrtvovali na političnem vojnem polju za gospodarstveno in narodno stvar. Na pomoč so Vam na strani stali brezznačajni, brezvestni pisatelji, žalibog tudi iz sredine

„Sedaj imaš dosti!“ pravi Fihpos, „ne boš me več vodil za nos,“ in gre domov.

„To je vendar prehudoben mož!“ si misli Štajerc; ubiti me je hotel! Vendar je bilo dobro za staro mater, da je bila že mrtva, sicer bi ji bil ta življenje vzela!“

Zgodaj je oblekel svojo staro mater, v praznično obleko, si posodil od nekega soseda konja, vpregel v voz in posadil staro mater zadej na sedež, tako da ni mogla dol pasti in jo peljal skozi gozd. Ko je solnce vzhajalo, bil je že z vozom pred veliko gostilno, kjer je postal in se šel v gostilno pokrepčat.

Krčmar imel je veliko denarja, bil je tudi dober možak, ali bil je nagel kakor bi imel sam poper in tobak v sebi.

„Dobro jutro!“ pozdravi Štajerca; zgoden si!“

„Ja,“ odgovori mu ta, „moram z mojo staro materjo v mesto; ona sedi zunaj na vozu, ne morem je prinešiti v sobo. Ali bi ji morebiti ne hoteli vi nesti kupico medice? Pa govoriti morate jako glasno, ker ona ne sliši dobro.

„O ja, to pa že naredim“, pravi krčmar, natoči

duhovskega stanu, kateri zakrivljejo z geslom na jeziku: „Vse za vero, dom cesarja“, njih breznačajno, nemoralno sebično ravnanje.

Potolažite se g. Korošec, sveto pismo ja pravi: kterega Bog še ljubi, istemu pošlje nadloge. To je božji miglej v poboljšanje in spokorjenje in Vam je ta božji glas gotovo v korist. Vi ste še mladi, politično vsled lastne neizkušnje celo nezreli in Bog ve, kam bi še Vi polagoma v ti predrzni politični tiri prišli in zašli. Vi ste prefekt na semenišču v Mariboru in izročena Vam je nedolžna mladina v zgojo v pravi krščanski veri na Boga in srčni ljubezni do bližnjega. Kdor enega teh malih pohujša, bolje bi bilo, da si obesi mlinski kamen za vrat in se potopi v globočino morja.

Mi Vas obmiljujemo, ter prosimo za poboljšanje hudobnega sveta. Napredni krščanski Slovenci.

Zavratni napad na prezidenta Zjedinjenih držav v Ameriki Mac Kinleya in njegova smrt.

7. septembra se je zgodilo v mestu Buffalo v Severni Ameriki grozno hudodelstvo. Anarhist Czolgosz po imenu, vstrelil je vpricho mnogobrojnega ljudstva dvakrat z revolverjem na prezidenta in ga ranil smrtno. Po ameriški navadi podajal je predsednik okrog stoječim osebam roko. Napadalec Czolgosz se mu je približal, mu segel v roko, ob enem pa že tudi dvakrat vstrelil nanj. Revolver je imel zavit, v robec, da se ga tako ni moglo zapaziti.

Ena krogla je odletela na prsni kosti, druga pa je prodrla predsedniku želodec na dveh mestih. Predsednika so takoj operirali in mu zašili želodec ter odstranili krogeljo. Ležal je predsednik en teden v smrtnih bolečinah, 14 t. m. en četrt na tri zjutraj pa je zdihnil svojo blago dušo. Napadalec je nemško-poljskega rodu, neoženjen in star 28 let.

velik kozarec medice in gre ven k mrtvi stari materi, ki je sedela po konci na vozu.

„Tukaj je glaž medice od vašega sina“, pravi postrežljivi krčmar, ali mrtva žena ni odgovorila nobene besedice, ampak le tiho sedela dalje.

„Ali ne slišite?“ zakričal je krčmar glasno, kolikor je mogel. „Tukaj imate glaž medice od vašega sina!“

Še enkrat je takisto zakričal in potem še enkrat; ker se pa žena ni nič zato zmenila in še ni niti z jedno ramo zmignila, postal je jezen ter ji tresčil glaž v obraz, tako da ji je medica z nosa kopala in žena je padla, ker ni bila privezana, vznak z voza dol.

„Čakaj ti falot!“ zavpije Štajerc in skoči kar skozi okno ven ter zagrabi krčmarja za prsi rekoč: „Ti si mojo staro mater ubil; le poglej kako veliko luknjo ima na čelu!“

„Oh, to je nesreča!“ zaječal je krčmar in svoje roke proseč povzdignil; „to se je zgodilo vse vsled moje jeznoritosti! Ljubi Štajerc, jaz ti dam poln

William Mac Kinley je bil rojen l. 1844 v Ni (Ohijo), študiral je pravo, bil v meščanski vojni unijski armadi, kjer je postal major. Leta 1867 nastanil v Cantonu (Ohijo) kot odvetnik. Leta 1878 je bil izvoljen kot republikan v parlament Zjedinjenih držav, kjer je igral veliko vlogo. L. 1891. in 1896. je bil guverner v Ohiju, l. 1896. pa je bil po hudo boju z Bryanom izvoljen prvič predsednikom Zjedinjenih držav in leta 1900 drugič. Mac Kinley ima v zasluge za razvoj trgovine Zjedinjenih držav in ugled je zelo narasel pod njegovim predsedstvom. Zjedinjene države imajo važno besedo v svetovni politiki, v Ameriki pa so odločilne. Mac Kinley je bil čestit, nujen, a brez otrok. On je že tretji predsednik Zjedinjenih držav, ki je bil umorjen, v vrsti anarhističnih atentatov, ki so se izvršili tekom zadnjega desetletja, pa je menda peti. Mac Kinley je bil velik patron mož železne voľje, neumorne delavnosti, strokovnjak v narodnem gospodarstvu in velik nasprotnik Evropa. Mac Kinley je dvignil ugled Zjedinjenih držav še raztegnil je njih vodstvo na Kubo in na Filipine, dal ameriški trgovini najširši delokrog. Zjedinjene države so stale pod vodstvom Maca Kinleya v vrsti velevlastij. Zato pa žalujejo Američani za pravico za umrlim svojim predsednikom, ki je bil za rast, čast in moč Zjedinjenih držav vse svoje življenje s sijajnimi uspehi.

Vojna v Južni Afriki.

Pred par dnevi so vsi burski generali poslali ročilo Angležem da se ne udajo, vendar prosijo za 10. sept. so se obrnili zastopniki Transvaala in Orange do stalnega razsodišča v Haagu, da naj posreduje za mir. To se zgodi, ako bo s tem zadovoljna tudi Anglija. „Liga človeških pravic“ v Belgiji se je obznanila do vseh onih vlad, ki so se bile udeležile mirovne konference v Haagu ter so dotične sklepe podpisale.

pehar denarja in bom tvojo staro mater lepo popravil, pati dal kakor bi bila moja, samo če boš tiho. drugače mi odsekajo glavo in to bi bilo vendar preveč.

Štajerc dobil je poln pehar denarja, krčmar mu je dal mrtvo ženo lepo na svoje stroške pokopati.

Ko je pa sedaj Štajerc s vsem tem mnogo denarjem prišel domov, poslal je zopet svojega prijatelja k sosedu Fihposu prosit naposodo po mero za denar, katerega je hotel zmeriti.

„Kaj je to? začudi se Fihpos. „Ali ga nisi enokrat ubil?“ Ker tega ni mogel zapopasti, se je z mero kar sam k Štajercu.

„Kje si dobil tako veliko denarja?“ vprašal je in še bolj zazijal, ko je zagledal na tleh cel poln peharjev.

„Ti si ubil mojo staro mater, ne pa me, odreže se Štajerc. „Mater sem pa prodal in dobi poln pehar denarja za njo!“

„Sakrabort, to si pa dobro prodal!“ reče Fihpos ves zadovoljen ter steče brzo domov, vzame sekuro in ubije svoje staro mater, jo zgrabi in vrže na

prošnjo, naj vplivajo na angleško vlado, da se iz- za mir z Buri. „South-African News“ pišejo, da republiki Burov borita za svojo neodvisnost že 23 secev in se bosta še borili, toda brez upa na zmago. rov je vedno manj, posamezne čete se udajajo in nčno ostane vendar samó še pest ustašev, ki pa opravijo ničesar. Temu nasprotno pa poroča „Daily 28. avg.: Položaj v Kaplandiji je sila temen. notranjem dežele se pridružujejo Burom cele čete. severnozahodni del Kaplandije, je v očitnem punktu. „Times“ pa poročajo iz Pretorije: Buri so na vsho- Transvaala jako delavni. Koncentrujejo se ob je- Crissie in okoli Amsterdama, bržčas z namenom, bodo vdrli v Natal. „Daily Express“ pa piše, da se čete generala Bothe pozimi izdatno pomnožile da ima dovolj topničarstva. Zato vderó v kratkem et v Natal.

Razne stvari.

Regulacija Pesnice. Zdi se, da se hoče kmete diti za nos. Deželni zbor je denarje dovolil, vlada denarje dala, ali sedaj leži stvar zopet pri dežel- odboru dr. Hans Schmidererju, in kar pri tem gos- tu leži na pisalni mizi, to kar ne more biti kaj mali zgotovljeno. Mi pozivljamo tega gospoda, da dar enkrat regulacijo spravi v tir, ali pa svoj ma- orski deželnozborski in deželnoodborski mandat od- ti. Tudi gospod deželni odbornik profesor Robič bi smel za stvar zavzeti, ako bi bil prijatelj kmetskega nu. Konečno ne bo družega preostajalo, kakor da ovenci in Nemci skupno tiste poslance in deželne ornike spodijo, kateri se zahtevam ljudstva zoper- vljajo.

Poskušeni umor s strupom, ponaredba testamenta tatvina hranilnične knjižice. Porotno sodišče v Mariboru elo je dne 9. t. m. obravnavati zopet o gnusnih delstvih. Na zatožni klopi so sedeli: 48 letna

hajdi ž njo k apotekerju, katerega vpraša, če bi pil mrtvega človeka.

„Kdo je ta mrtvec in od kod ga imate?“ ga praša apoteker!

„To je moja stara mati!“ odgovori Fihpos. „Jaz jo ubil, da bi dobil za njo pehar denarja!“

„Bog nas varuj!“ odgovori apoteker. „Vi ste ja znoreli. e govorite več kaj tacega, sicer znate še glavo zgubiti!“

mu jih je apoteker gorkih naštel, mu povedal, je hudobnež in da mora zato biti kaznovan. Sedaj je Fihpos prestrašil, pobral svoja šila in kopita jo udrl doli za vodo proti gasfabriki in se skril stranišče. Ali ker tam ni nobenih vrat, si je s tem re malo pomagal. Ljudje pa so vedeli, da nori, raj mu niso ničesar storili in tako je smel zopet svojega brloga in popihal jo je naravnost domov.

„Čakaj me, ti fr. Štajerc, to mi boš dobro plačal!“ mislil si je Fihpos, ko je bil že daleč na sti zunaj mesta. Kakor hitro je prišel domov, vzal velik žakel, se podal k Štajercu in mu rekel: si me zopet fopal in za nos zvodil; najprvo sem

samska hišinja Neža Košir, 34 letni neštevilokrat kaz- novani delavec Matija Žižek in 61letni Matevž Emeršič.

— Neža Košir je služila 25 let pri osemdesetletnem Antonu Pihlariču v v Rošpohu pri Mariboru. Pihlarič se je večkrat izrazil, da Neži Košir ne bo ničesar zapustil, ker ga že itak dosti goljufa, in ker mora vzdržavati njene nezakonske otroke, ki imajo vsak družega očeta. Ko je Pihlarič umrl, se je pa našel testament, v katerem je umrli volil svoji pastorki 100 gld., za cerkev 350 gld., vse drugo pa Neži Košir.

— Ker se je Košir že pred leti izrazila, da ji ni prav, da stari še vedno živi, se je ob njegovi smrti slutilo, da ni umrl naravne smrti in da je testament ponarejen. Košir je v preiskavi večinoma vse priznala, Žižek njen ljubimec pa obstal le deloma, med tem ko Emeržič, kateri je prinašal nekak strup ni hotel nič priznati. Dobro leto imel je Žižek znanje s Košir in ji obljubil zakon kakor hitro stari odmerje. Pihlarič ni napravil nikacega testamenta, kar je Košir dobro vedela, in zato je skrbela da bi dobila ponarejen tes- tament. Za ponarejanje testamenta ponudil se ji je Žižek, ki bi ga dal po nekem znancu narediti; ta znanec bil je Emeržič, ki je v januarju letos prišel h Koširki in se izrazil, da hoče tak testament nare- diti, da ga še noben advokat spoznal ne bo, da je ponarejen. Ko je Košir rekla, da ji testament „nič ne nuca“ dokler stari živi, se je Emeržič izrazil, da ji bo nekaj tacega preskrbel, da bo stari kmalu umrl. Neža Košir se je v to vdala. Emeršič ji je kmalu na to prinesel v mali steklenici neko smrdljivo ru- dečkasto tekočino in ji naročil, da mora to tekočino vlivati polagoma Pihlariču v jedila. Košir ga je vbo- gala in res vlivala po kavino žlico te tekočine, sedaj v kavo, sedaj v juho. Kmali so se pokazali nasledki od zavživanja zastrupljenih jedil, ker Pihlarič je začel vedno po zavžitju iz sebe metati. Zadnjokrat, pove- dala je Košir v preiskavi, dala mu je te tekočine 16. aprila, na kar je Pihlarič posebno jako iz sebe metal,

pobil svoje konje, potem svojo staro mater; vsega tega si kriv ti, ali fopal me ti več ne boš!“ In po- padel je Štajerca, ga dejal v žakelj ter ga zadel na svoj hrbet, potem mu pa zaklical: „No zdaj te pa nesem vtopit!“

Bila pa je dolga pot, ki jo je imel narediti, predno bi do reke prišel, in Štajerc tudi ni bil tako lahek. Pot peljala je prav mimo cerkve; orglje so zadonele in ljudje so lepo peli. Fihpos postavil je žakelj s Štajercem tik cerkvenih vrat in si mislil, da bi bilo jako dobro notri iti poslušat par psalmov, predno bode šel dalje; Štajerc itak ne more iz žaklja, ljudje so pa v cerkvi. Šel je toraj notri.

„Oh jojmene, oh jojmene!“ zdihoval je Štajerc v žaklju, se na vse načine notri obračal in zvijal ali žaklja odvezati ni mogel. Ali kjer je sila najhujša, tam je rešitev najbližje. Po cesti prišepal je kruljavi, star, star mešetar, ki se piše Kajfež Gospodar in je s Fihposom v prvem kolenu v zlahti; ta je prignal pred seboj celo čredo.

drugi dan pa je bil mrtev! Porabila je te tekočine skoraj dve steklenici. Če je res Pihlarič vsled tega strupa umrl, se ne more dokazati, ker obdukcija je pokazala, da je umrl vsled plučne bolezni. Vendar se ne more za gotovo trditi, da ni povzročila smrti privedana mu tekočina, ker nasledki zastrupljenja po rastlinskem strupu se sploh jako težko, ali pa celo nič dokazati ne dajo. Anton Pihlarič je umrl 17. aprila in že pred smrtjo tega, domenila se je ta pregrešna trojica o vsebini testamenta. Na testamentu bila so kot priče podpisana imena že pred letom umrlega župnika Švarca iz Kamnice pri Mariboru in pretečeno zimo umrlega prevžitkarja Janeza Gruig-a. Da bi testament ne bil nikakor sumljiv, postavili so tudi notri svoto 350 gld. za cerkvene reči. Emeržicu obljubilo se je 10 odstotkov vsega premoženja. Kdo je napravil testament ni dokazano; sumi pa se na nekega Bračiča, moža, ki je iz Maribora izgnan in se ne ve, kje biva. Pihleričevo premoženje s premičnino vred se je cenilo na 4823.18 K, dolga pa je imel 769.16 K. Razen tega je imel Pihlerič tudi še hranilno knjižico glasečo se na 1600 K. Takoj po smrti prisvojila si je Košir to knjižico in še isti dan vzdignila iz mariborske hranilnice 1418 kron. Od te svote je dala svojemu ljubimcu Žižeku 200 K, ostanek pa skrila za dimnik pod ploh, kjer ga je žandarmarija tudi našla. Ko je sodišče razglasilo obsodbo se je Košir zaničljivo nasmejala. Sodišče je obsodilo Nežo Košir, ki je pri obravnavi napadla neko pričo in jej dala zaušnico, na 10 let, Žižka in Emeržiča pa vsacega na 7 let težke, poostrene ječe.

Strašen umor. V št. Lenartu pri Mariboru je Jernej Lipnik umoril moža svoje hčere, Janeza Deutschmanna na grozovit način. Razbil mu je s sekiro glavo, in ko Deutschmann še ni izdahnul, je Lipnik vzel nož, in mu odrezal glavo. Potem je Lipnik razkosal truplo, kose zakopal v gnoj in — ušel. Pozneje se je morilec sam javil oblastvom. Tudi Lipnikovo hčer so zaprli, ker sumijo, da se je z očetom o umoru dogovorila.

Zakonska ljubezen. Kočarja Janeza Krepka, iz Sv. Petra pri Mariboru, je sunila njegova žena na Male maše dan v Dravo. Dne 9. t. m. so potegnili mrtveca iz Drave. Žena je že pod ključem.

Mežnar in muzike. V nekem kraju blizu Konjic imel je mežnar tablo z muziko. Ker mu ta muzika ni dobro ugajala, zamenjal jo je z primadono T. Zdaj mu pa tudi druga muzika več ne ugaja in bi najboljšje bilo, ko bi tudi to zamenjal s kako X-dono. Kaj pa pravi srček (?) te primadone k temu reče? Nič, saj je na zdravih očeh slep, ker ne vidi, da ga ona češe z grabljami. Kaj pa mežnarica o tej muziki misli? Zopet nič, saj ji primadona vedno strune milosrčno nategne. Če pa se ji le kaj sumljivo zdi, misleča, da muzika le preveč „špila“, pa se mežnar tako nad njo zareži, da bi jo lahko kar povprek pogoltnil, četudi je tanka in dolga.

Z medvedom vodil za nos. Koncem avgusta videti je hotel posestnik J. Š. iz Zabovcev niže Ptuja v bližni gošči velikega kosmatinca, medveda. Našuntal je

torej 4 svoje fante delavce, kateri so se oborožili z poleni in šli nad medveda, ali sreča jim ni bila mila, ker namesto medveda ležal je v gošči — štor. Na medvedovo kožo fantje sicer niso pili, ali ker so našli fantje tudi prebrisani, se jim bo že kedaj posrečilo J. Š.-ju na enak način vrniti.

Zunanje novice.

Angleži prodajajo svoje žene. Nedavno se poročali angleški listi, da je odstopil neki Anglež svojo ženo prijatelju za — pipo tobaka. No, pa to se je zgodilo mej prijatelji ter ni pri Angležih nič nenavadnega. Zgodilo se je celo in se še zgodi, da pripelje soprog svojo ženo na trg, kjer jo odda družemu dražbenim potom. Na ta način kaznujejo nekateri Angleži nezvestobo svojih soprog. Še 1891 leta je pripeljal neki rudar v Wakefieldu svojo nezvesto ženo z vrvjo okrog vratu v tamošnji hôtél, kjer jo je prodal. L. 1859, pa le v Hall Streetu cenil nekdo svojo ženo 5 vinarjev, a potem jo je oddal za 50 vinarjev. Slabo se je godilo neki ženi v Canterburyju leta 1820. Mož ji je privezal vrv okrog vratu ter jo peljal mej živino; prodal jo je tudi za 50 vinarjev.

Na 101 leto ječe! Iz Belegagrada poročajo. Srbskega popa Kuzmana Protića iz gornje Bukovice je turška policija na nekem potovanju po Stari Srbiji prišla, ker se jej je zdel politično sumljiv. Sodišče je obsodilo popa na smrt! Ali sultan je milosten — izpremenil je smrtno kazen v 101 leto ječe. Popa so odvedli v Ako Anatolijo, da bi tam obsedel svojo kazen. Slučajno je izvedela o tem srbska vlada in po dolgem prizadevanju je mogla rešiti moža.

Blisk — čudodelnik. V Pečuhu na Ogorskem je treščilo pred dvema tednoma v hišo kmeta Melhijorja Wolfa. V tej hiši je ležala že deset let mrtvoudna kmetica, katero se ni mogla niti sama obračati. Ko je zagledala žena žareč blisk, ki je švignil kakor goreča kača preko stene, je planila iz postelje ter hitela na prosto, kjer se je onesvestila. Kmetica je še vedno bolna, vendar ji udje niso več tako okreli in je mnogo upanja, da ozdravi. Ta čudodelni blisk je švignil preko stene mej obema oknom; strela je razklala zid, Marijina podoba, ki je visela na njem, je ostala cela, odlomila je pa kos okvirja od zrcala, katero je viselo pod Marijino podobo. Ljudje seveda mislijo, da se je dogodil čudež ter hite trumoma k Marijini sliki in ozdravljeni kmetici.

Nevesto ustrelil. Iz Krivegaputa, na Hrvatskem poročajo, da se je zbralo pred kratkim v Senju več ljudi v hiši nekega mladeniča. Tudi njegova nevesta je bila poleg. Mladenič se je igral s puško, o kateri ni vedel, da je nabasana. Mahoma se je puška izprožila in nevesta se je zgrudila mrtva na tla. Mladeniča so zaprli, a ker se je dokazalo, da je prav za prav nedolžen, ga je sodišče zopet izpustilo.

Štedljiv ženin. Knap N. iz Moravske Ostrave je ob svoji ženitvi na svoj dom povabil dokaj svojih znancev. Ko pa se je pozneje začelo svatovsko omizje ravno živahno kratkočasiti, skoči naenkrat izza mize

min, ki se „ga“ je malo nasrkal in je izmetal enega sta za drugim pred prag, češ, da so se že dovolj najedli, on da mora zdaj začeti šparati za prihodno milijo. Ko so bili že vsi pred hišo, je zaprl vrata pred njimi.

Carska dvorna krava. Na parobrodu „Standardu“, ki vozi ruskega carja na Francosko, je tudi ona angleška, lepo rejena krava, ki redi najmlajšo carjevo berico Anastazijo. Kravica si baje ne želi boljšega vlijenja, jemljejo jo povsod s sabo.

Smrtonosna žena. Nesrečna usoda je združena čarokrasno Španjolko Izabela Caporal, ki je prinesla kakemu zgodnjo smrt, kdor se jo je drznil v zakon vjeti. Kot mlada devojka zapustila je svoje rojstno mesto Madrid ter se je naselila v New Orleansu. Njena omamljiva krasota je vlekla nase poglede vsega občinstva, najbolje pa je mešala glave gospodom pri gledališču. Eden izmej teh, ravnatelj ondotnega gledališča, se je vanjo zaljubil in Izabela je privolila v zakonsko zvezo z njim. Toda ravnatelj je umrl kmalu po poroki za mrzlico. Mlada vdovica se je omožila v drugič, da more voditi upravo gledališča, s prvim igralcem gledališčnih ljubimskih vlog, ki je bil obenem njen rojak. Izgubila ga je večer po poroki. V hotelu, kjer sta stanovala, unel se je pretep, v katerem je bil mladi zakonec zaboden. Zdaj je poskusila svojo srečo s igralcem karakterističnih ulog, ki je bil Amerikanec. Iz svoje domovine je moral bežati, ker je naje prišel nekoliko navskriž z domačimi zakoni. V naslednjih tednih po poroki ga je izvohala policija, ga prijela in peljala k njegovi pristojni sodnji. Da se enakne sitni sodnijski preiskavi, skočil je iz okna železniškega kupeja na tir in kolesa so ga takoj zdrobila. Izabela je bila potemtakem zopet ovdovela in je zapustila gledališče. Neki ameriški častnik peljal jo je k altarju. Njegov polk je moral odriniti v boj proti upornemu indijanskemu rodu in mladi častnik je izkrvavel na bojišču. Izabela pa ni izgubila poguma za nov zakon in si je vzela nekega lesotržca. Širomaka pa je na njegovem dvorišču zasula velika grmada desk in drv. Vdova si je poiskala potem šestega moža, nekega kapitana na barki; izgubila ga je pri prvi vožnji po poroki — padel je z barke v vodo ter utonil v valovih. Moglo bi se misliti, da se zdaj morabitni ustrašijo možje te smrtonosne žene, ali da se je Izabela naveličala moženja, toda ne! Veletržec je postal njen sedmi mož. Po poroki ga je zadela pri trgovini nesreča, vse mu je bilo prodano in on se v obupu obesil. Vzlic temu našel se je zanjo osmi mož, urednik nekega nemškega lista v New Orleansu. Ta pa se ji je izneveril ter se zaljubil v svojo rojakinjo neko Nemko pri gledališču. Ker pa je dotično Nemko oboževal tudi gledališki ravnatelj, prišlo je do dvoboja in krogla je zadela nezvesto srce Izabelinega moža. Zdaj pa si baje išče Izabela devetega moža! Dobro srečo!

Vesten topličar. V Karlovih Varih se je te dni naključila sledeča dogodbica: Neki topličar je prišel takoj po svojem prihodu k zdravniku, da ga ta preišče. Ko je ta opravil svoj posel dal mu je še razna

stroga naročila glede zmernosti v jedi in pijači, ter je še pristavil: Kar se pa tiče kadenja, morate se omejiti na tri smodke na dan; izkadite tri bolj lahke smodke in nič več.“ „Pa prosim g. doktor . . .“ „Ne“, je dejal zdravnik, tukaj ne trpim ugovora.“ Nekoliko dni pozneje je prišel topličar k zdravniku in na njegovo vprašanje, kako se mu godi, pravi: „Bi že šlo, le še s tem kadenjem imam težave.“ — „Mi je žal“, odgovoril je zdravnik, „toda le tri smodke na dan; temu se morate podvreči.“ „Pa meni to napravlja grozne težave, ali bi ne bilo dovolj dveh smodk na dan, meni že pri prvi smodki prihaja slabo — „Ali nesrečnež“, vskliknil je zdravnik začudeno, „zakaj pa potem sploh kadite?“ — „Za božjo voljo, g. doktor, kaj imam početi, ko ste mi tako predpisali, tri smodke na dan — in jaz sem seveda kadil, dasiravno nisem kadilec in prej nisem nikdar kadil.“

Mrtvec v kofru. V Parizu so našli nedavno v nekem praznem stanovanju v kufri zaprtega umorjenega brzozavnega uradnika Larmeta. Prepeljati ga je dala tja njegova ljubica, gospa Clement, katera je vzela tudi dotično stanovanje v najem. Vozilo je kufer več voznikov, da bi tako morilka lažje izbrisala sled. Ona sama je zbežala s svojim 3-letnim sinčkom v rojstni kraj svojega ljubimca, kjer je lahko ranila sinčka, sama pa je se ustrelila. G. Clement je umorila ponoči Larmenta, ko je spal in sicer iz ljubosumnosti, ker se je hotel poročiti z nekim drugim dekletom.

Strašen čin pijanca. V Antalfolvi se je napil Madjar Petrak rakije ter se vrnil pozno zvečer domov. Vsled obilnega vživanja rakije se je lotil Petraka delirij (začelo se mu je mešati). Doma je planil na svojo spečo 19letno ženo in na 9mesečno dete ter je oba zadavil. Ko je videl, da sta mrtva, je legal spat. Zbudil se je šele pozno v jutru in prvi pogled mu je pal na umorjeno soprogo in na dete. Sedaj se mu je zjasnilo v glavi in izpoznal je, kaj je storil v pijanosti. Iz obupa in žalosti se je obesil. Ko so sosedje pozneje došli v Petrakovo stanovanje, so našli vso obitelj mrtvo.

Sreča v nesreči. V Schöndorfu sta zgoreli avgusta meseca dve kmetski posestvi. Lastnika teh posestev sta si hotela sezidati novi hiši; in ko je lomil v soboto neki zidar staro steno zgorele hiše, je našel v steni vzdano veliko vrečo srebrnega denarja, ki tehta 50 kg. Posestnik zgorele hiše, Mitterlehner, se je seveda denarja celo razveselil, kar je pokazal tudi s tem, da je podaril zidarju, ki je našel zaklad, star novc v vrednosti — dveh kron kot najdenino.

Na vozu je zaspal, v vodi pa se je zdramil. Janez Šnajdr, 50letni hišni opravnik mlinarja Koštyra na Češkem, peljal se je s tovorom moke na kolodvor. Ker je moral pri mlinarskem delu tri noči bedeti, je utrujen zaspal, kar mu je postalo usodepolno; konja sta med tem korakala k labskemu brodu po znani cesti; pripeljavša se k brodu pa sta se zvrnila z natovorjenim vozom v reko. Konja sta molila le glave iz reke, hujše pa je bilo za Šnajdra, ki je sladko dremal pod plahto na vozu. Zgornji del plahte ostal

je le 20 cm nad površjem vode. Ljudje so rešili konja in voznika.

Kopico otrok je prinesla v vojaško pisarno v Ljublani čevljarjeva žena češ, ker ste mi vzeli moža v vojake, pa še otroke imejte. Pustila je otroke v pisarni in je zbežala. Otroke je policija vzela v varstvo in jih potem poslala materi nazaj.

Redkost. V vasi Jablanica pri Ilirski Bistrici porodila je žena Krnela mrtvega otroka, katero je imelo 2 glavi, 4 roke in 3 noge, otrok je drugače normalno razvit in ima lepe črne laske.

Gosenice ustavile vlak. Iz Carškova poročajo „Carškove Vjedomosti“, da so ustavile nedavno gosenice na dveh krajih vlak Nikolajeve železnice. Bilo jih je tako ogromno na tiru, da vlak na noben način ni mogel takoj naprej.

Strašna osveta starca. V Dolanu na Češkem je izvršil 73-leten starec, dninar F. Novak strašen zločin. Stanoval je pri neki rodbini Holoubek, ki je imela 12¹/₂ leta staro hčerko Ano. Dekle je bilo lepo in razvito in starec jo je vedno vabil k sebi ter jej dajal krajcarjev in sladkarij. Ko je Holoubek to zvedel, je bil jako hudo ter je ozmerjal tudi Novaka. Od tega časa je bil starec kakor izpremenjen. Ko je deklica pred par dnevi prala na reki, jo je zgrabil ter jo sunil v vodo. No, priplavala je nazaj do brega; a tu jo je zgrabil inznova Novak in vse prošnje in rotnjenja niso nič pomagala, nesel jo je do najglobočjega mesta reke ter jo držal tako dolgo pod vodo, da je utonila. Vse to je opazoval sin nekega vrtnarja a predno je priklical ljudi na pomoč, je bilo dekle že mrtvo. Novak je znan kakor osveteželjen pijanec.

Na smrt obsojena. V Petrinjah sta bila obsojena na smrt oče in sin Trifun in Simo Suknjaic iz Čora, ker sta zavratno umorila lastnega sina oziroma brata. Morilca je izdala Trifunova žena, mati umorjene žrtve.

Morilec na dopustu. V Vellevilli pri Michigan Cityju v Indijani je bil obsojen pred nekaj časa William Hinshaw za vse življenje v prisilno delavnico, ker je umoril svojo ženo. Te dni pa je ukazala vlada v Indijani ravnatelju prisilne delavnice, naj da Hinshawu 10 dni dopusta, da bode lahko obiskal svoje bolne stariše. Morilec je dal „častno besedo“, da se gotovo vrne in tako jo dobil dopust.

Slon „Nelly“ je žalil policijo. Zverinjak Kludskega, ki je sedaj v Kraslicah na Češkem, ima tudi „mično živalico“ slona Mellyja. Kraslicka mladina ima pohlevnega debeločoka jako rada, ter mu prinaša marsikaj dobrega „za zob“. Mestni stražar pa je to hotel preprečiti, odganjal je deco, pa s tem se je zameril Nellymu. Ta ga je s svojim trobcom prijel „nežno“ za ovratnik, vzdignil ga je kviško, malce ga je stresel ter ga odvrigel v stran. Mladini je Nelly zaradi tega še bolj „prirastel k srcu“, le policaj bi ga rad z očmi prebodel, ko bi mogel, blizo se seveda ne upa več.

Radi klobuka razdrila zaroko. V Berlinu je šel te dni neki mladi par v cerkveni urad, da se dogovorijo glede poroke. Po poti pa sta se zaročenca sprla ter se razšla, in sicer zato, ker se ni hotel ženiti za

tako važno priliko pokriti s cilindrom, marveč je prišel v navadnem klobuku. Ko je zaročenec še slovesno izjavil, da ne bo nikdar nosil cilindra, ter da pride tudi k poroki brez njega, je začela nevesta tako tarnati in se prepirati, da je ženin pobegnil ter se ni več vrnil.

Gospodarske stvari.

Kako gnojimo z umetnimi gnojili. Z umetnimi gnojili gnojimo na ta način, da jih kolikor mogoče enakomerno raztrosimo. Če rabimo po več vrst gnojil, pomešamo jih navadno najprej skupaj in potem jih šele raztrosimo. Veliki posestniki rabijo za to posebne stroje, ki so sejalnim strojem podobno sestavljeni. Mali posestnik pa opravi to delo z roko, in da umetna gnojila bolj enakomerno rastrosi, jih kaže mešati s suho zemljo, katero pa mora prej presejati skoz mrežo, da se odstrani debeli pesek. To delamo lahko pod kolnico (šupo), na podu ali sploh na kakem drugem suhem prostoru. Če rabimo na pr. za gnojenje $\frac{1}{4}$ hektarja (blizu pol orala) 3 vreče različnega umetnega gnojja, težke po 50 kilogramov, tedaj spravimo ta gnoj iz vreč na kup, kjer ga najprej dobro pomešamo z lopatami in motikami. Nato dodamo 3 vreče drobne in presejane zemlje, katero pomešamo z gnojem. Tako dobimo vsega skupaj 6 vreč mešanice, katero je dosti laže raztrositi po njivi kakor same tri vreče. Z večjo množino se namreč vedno laže izhaja, kakor z manjšo. Dobljeno množino gnojja je razdeliti potem tako na posamezne kraje, da lahko izhajamo. Bolje je, če trosimo v pričetku po malem. Če kaj gnojja ostane, ga lahko še pozneje porabimo na mestih, ki so bila prvič slabše pognojena. Umetna gnojila je trositi ob mirnem vremenu. Če ima delavec rano na roki, naj ne trosi takega gnojja. Nekatera umetna gnojila se dadó mešati, predno jih raztrosimo, tako na pr. Tomásova žlindra in kajnit, čilski soliter in superfosfat itd. Ne smemo pa mešati Tomasove žlindre z žveplenokislím amonijakom, ker bi nam le-tá uhajal v tej mešanici. Umetna gnojila je mešati, predno jih raztrosimo, ne pa poprej. Če bi Tomasovo žlindro in kajnit pomešali in pustili to zmes dalj časa ležati, strdila bi se popolnoma. Raztrošena umetna gnojila je podorati, da pridejo do korenin; lahko jih pa tudi zavlečemo z brano. V težki zemlji moramo gnojila spraviti globlje v zemljo kakor v lahki zemlji. V pešчени zemlji zavlečemo umetna gnojila z brano, ker jih v taki zemlji dež lahko izpere do korenin, v težki zemlji pa jih kaže podorati, da jih korenine morejo sprejemati. Končno moramo še na to opozoriti, da nam umetna gnojila najbolj koristijo v srednje težki zemlji, ki ni premokra, niti presuha. Merodajno je pri tem pa tudi vreme. Ob suši in sploh ob suhem letnem vremenu se rado zgodi, da nam umetna gnojila nič ne koristijo, ali pa dosti premalo.

Ali je res, da za težke konje niso v hlevu trda tla? Odgovor: Trditev, da se konji najbolje spočijejo na gnoju, pravzaprav na stelji, je ena izmed onih kmetskih pravljič, ki niso le z ničemer utemeljene,

ampak so kar naravnost neresnične. Ravno nasprotno je res. Na debelo naloženem gnoju ali na stelji se konji še utrudijo, ne pa spočijejo. Če konj stoji v taki staji, ne more biti drugače, kakor da vsaka noga dobi drugo višino; konj ne stoji mirno, in če je še tako truden, vendar vedno prestavlja noge, ker ga utruja tako nenaravno stanje. Konj se more spočiti le na ravni staji, kakeršne pa gnoj nikdar ne da. Mehkoba gnoja pa sama na sebi prav malo izda, saj konj ne stoji na gnoju, ampak na trdih železnih podstavah. Res je mehkoba tal v konjskem hlevu dobra, ne zaradi boljšega počitka, na ktereга prav nič ne vpliva, ampak le zaradi ohranjenja kopit. Mehkoba pa tudi tukaj ne sega tako daleč, ker so lesena tla še dovolj mehka, in le tla iz opeke, cementa, kamenja in sl. so za kopita pretrda. Izvrstna so tla iz ilovice, če se z njimi prav ravna; a pravilno ravnanje z njimi povzroči preveč truda in dela. Če se pa z ilovčnimi tlemi slabo ravna, potem pa imajo ravno tiste velike napake, kakor gnoj. Scalnica in vsaka mokrota mora biti izpod konja, da so kopita zdrava, drugače so posledki mehek rog, ki se lušči na suhi cesti, potem bolelna gniloba in slednjič rak. Priporočajo se kar najtopleje lesena tla, in sicer iz močnih borovih plohov, ki se poprej dobro napoje s karbolinejem. Tla naj se, da se scalnica vedno odteka. Nastelje naj se le ponoči; zjutraj naj se z vilami pretrese. Kar je še dobro, se posuši za porabo zvečer ali pri govedu, drugo se vrže na gnoj. Če boste tako ravnali, imeli boste v hlevu snago, prihranili boste stelje, konji pa bodo imeli zdrava kopita.

Vажnost in poraba živinske soli. Sol je živilo in nastilo ali zabela. Za rast in vzdrževanje živalskega telesca je neogibno potrebna, ker brez nje se skoraj noben organ ne more tvoriti ali pravilno delovati. Če prebavila vpliva posebno ugodno, ker pomnožuje prebavne sokove in tako povzroča boljše in čvrstejše prebavljanje ter povečuje tek. Sol pospešuje tudi krvni tok, menjav dlake in vzpodbuja spolni nagon. Kakor druga slastila tako tudi sol ne vzpodbuja le teka, ampak zmanjšuje tudi slabeč učinek krmil, ki so zelo vodena in revna na rudninskih mestih ali so drugače neugodno sestavljena, ter zboljšuje ali zakriva tudi slab okus klaje, ktere živali imajo rade. Vendar pa sol ne more, kakor nekateri mislijo, izprideno, od glivic napadeno plesnivo ali zaduhlo čisto storiti neškodljivo; to se more zgoditi, ako je sploh mogoče, le če se opari; sol tudi v tem slučaju slab okus samo zakrije, ne da bi krmi vzela škodljiva lastnosti. Živalim potrebna množina soli ni le pri različnih živalih različna, marveč je zavisna največ tudi od kakovosti klaje. Razmerno največ soli potrebujejo ovce in koze, manj goveda in svinje, najmanj konji in osli. Če se konjem polaga le oves, seno in rezanica, imajo tudi čisto brez soli. Mesojede živali dobe s svojo hrano dovolj soli in ni potrebno, pokladati jim jo še posebej. Klaja rastlinojedcev pa ima vedno dovolj soli v sebi in sicer navadno tudi tedaj, ako je rastla blizu morja ali na drugih vlažnih tleh. V vseh drugih slučajih je dodana sol

za zdravje živali hasnovita, tam pa, kjer živali težko delajo, celo potrebna. Čim bolj se reja in krmljenje živalij oddaljuje od naravnih razmer, tem bolj potrebno je dodajati soli, torej zlasti tedaj, če so živali zmerom v hlevu ali če se jim pokladajo slabeča krmila ali odpadki iz pivovarnic, žganjarnic, sladkornic in skrobarnic i. t. d. Če obstoji klaja večinoma iz krmil, ki imajo obilo kalija pa malo kuhinjske soli v sebi, kakor so repa, krompir, zrnje in taki odpadki, oljne tropine, izprana, slaba ali močno zlesenela krma, potem potrebujejo živali razmerno več kuhinjske soli, kakor če se jim pokladajo slana krmila (odpadki iz mlekarnic in sirarnic, melasa) ali dobro travniško in deteljno seno ali če so na primerni paši. Tudi sicer prav dobro planinsko seno ima navadno malo soli v sebi. Koliko soli naj torej živali dobivajo, je seveda zavisno od ravnokar omenjenih okolščin povprek pa zadostujejo naslednje množine za živinče na dan: za bika in težkega pitalnega vola 40—60, za delavnega vola 30—40, za mlečno kravo 20—30, za mlado žival 10—20, za ovco in kozo 2—6, za svinjo 3—10, za konja in osla 10—20 gramov živinske soli. Ali bo seči po večjih ali manjših teh množinah, ali jih bo celo prekoračiti navzgor, ali navzdol, bo razen od kakovosti hrane zavisno tudi od telesnih lastnostij; v tem zadnjem oziru more veljati pravilo, da 100 kilogramov žive teže zadostuje na dan 4 do 6 gramov soli in da mlade molzne živali potrebujejo razmerno več soli kakor druge. Ako se pa pokladajo večje množine soli, kakor približno 10 gramov na 100 kilogramov žive teže, tedaj se prebava in izkoriščanje krme bolj ovira kakor pospešuje in mlečnost se zmanjšuje. Trajno čezmerno uživanje soli povzroči kronično zastrupljenje, ki se kaže v mršavosti, zvriganju, hujšanju, slabenju zadnjega dela života, v driski, v nagonu k bluvanju, kakor tudi v vnetju želodca in črev in ki more naposled končati s mrtjo živali. Za zdravilo se more sicer konjem in govedom dati 100 do 150 gramov, ovcam in prašičem 20 do 30 gramov kuhinjske soli, da jo naenkrat použijejo, vendar moramo biti v tem prav previdni, ker se more zgoditi, da žival v krču pogine, če zavžije zelo mnogo soli. Učinek soli je v vseh slučajih še večji, če živali, ko so zavžile sol, nimajo priložnosti da bi pile.

(Konec sledi).

Imam sod, v katerem je bilo dosedaj olje. Ali je ta sod poraben za vino, oziroma, kako ga je pripraviti v to svrhu? Odgovor: Sod od olja se da brez pomisleka porabiti za vino; seveda ga je poprej dobro izprati, da gre kolikor mogoče veliko olja iz njega. Če je bilo poprej v sodu kako namizno olje, se celo ni ničesar bati. Drugače je seveda, če je bilo v sodu kako smrdeče olje. Iz tega vzroka je najbolje, sod napolniti z vročim lugom, da se navzoča tolščoba po možnosti spremeni v milo. Lug naj bo nekaj dni v sodu. Potem naj se sod notri do porabe vsak dan z drugo, čisto vodo napolni.

Pri nas nekteri jeseni devljejo žaganje med pokopan krompir, ko ga shranijo v klet, drugi ga pa

štupajo s pepelom, da se ne poti. Ktero teh sredstev je boljše, ali je morda katero drugo? Odgovor: Ne to ne ono ni potrebno, kajti pokopan krompir je poprej, predno se hrani v klet, na zraku v senčnem kraju, na debelo nasut, dobro posušiti in potem šele v klet shraniti. Tako posušen krompir pa se v kleti ne poti, ker je že poprej oddal vso nepotrebno vlago, in se bolj drži kakor če je v žaganju ali s pepelom poštipan. Dokler ni mraza, je klet dobro zračiti in prevetrovati, da se iz nje odstrani vlažen in zaduhel zrak.

Spominski dan naše industrije.

Danes je deset let, odkar se je oživotarila nova industrija, ki je bila poklicana na uvaževanja vreden način spešiti našo telesno blaginjo in ekonomijo našega gospodinjstva. Znano je, kolika važnost gre v družini rednemu uživanju kavne pijače, kako so se je čimdalje bolj navadili tako v palači, kakor v najmanjši koči, kako važno je toraj bilo, to vsakdanje živilo urediti tako, da je tudi prikladno našemu zdravju. Izvestno se še vsakdo spominja, kako živo se je pokojni župnik Kneipp v svojih predavanjih in spisih potezal za domačo in zdravo sladno kavo. Pač je bilo ljudstvo v vedno pravem zmislu že davno spoznalo, da je ječmen najboljši kavni surogat, ali samo oprazeni ječmen ima zoprno grenak okus, in tudi samo oprazeni slad se hitro upre zaradi zoprno sladkega okusa. Treba je bilo toraj odpraviti te nedostatke. To se je naposled posrečilo dragemu, v največjem obsegu izvedenemu prizadevanju firme Kathreinerjeve, ki jo je bil župnik Kneipp izpodbudil na izdelovanje slastne sladne kave in ki so jo podpirali najizkušenejši strokovnjaki. Vzorni izdelek, ki so ga vsi sloviti zvedenci preiskusili za nedosežnega in izvrstnega, se je potem pod imenom „Kathreinerjeva Kneippova sladna kava“ prvič uvedel pred desetimi leti in se odslej brezprimerno hitro in uspešno razširil po vsem svetu. Za ta veliki uspeh zahvalja Kathreinerjeva Kneippova sladna kava najprej izredno prednost, da ima priljubljeni okus zrnate kave. Izvestno je zanimljivo, kako se mu podeluje ta okus. Kava raste, kakor znano na grmičastih drevesih, katerih sad je podoben naši črešnji. V teh črešnjah tiče kavna zrna kot seme. Iz mesnatega ovoja pa prirejajo Arabci sok takozvani „gišr“, ki se, kakor poročajo potniki, odlikuje z izredno finim vonjem po kavi. Iz tega sadnega mesa da do Kathreinerji na otoku Réunionu, slovečem po izvrstni kavi, na način, ki je patentiran skoro po vseh omikanih državah, napravljati izvleček, s katerim se sladna zrna ob izdelovanju prepoji na jako bistroumen način. Tako dobi Kathreinerjeva sladna kava vonj in okus kave, kar spoznaš, ako pregrizneš le nekaj zrn. Jasno je, da si je morala taka sladna kava, ki se odlikuje s prijetnim okusom in priznano zdravstvenimi svojstvi sladovimi, hitro pridobiti ves svet, zlasti v širših slojih ljudstva, ker se je kava v nekakšnem zmislu vtihotapila kot živilo, kar pa nikakor ni bila. Zato je morala biti primes, ki je sama na sebi redilna in zdrava, ki jo je moči znati kavi pridajati, do polovice in še več, s katero se toraj tako priljubljena kavna pijača napravlja še prijetnejša po okusu in primerna zdravju, izredno dobrodošla povsod. Največja, brezprimerna prednost Kathreinerjeve Kneippove sladne kave pa je ta, da jo je moči piti „čisto“ in da na neprežeten način nedomešča zrnato kavo onim, katerim jo je zdravnik popolnoma prepovedal. Otroke je sploh treba navaditi zgolj sladne kave; očvrščeno zdravje in cvetoča zunanost je posledica temu. Takisto se Kathreinerjeva Kneippova sladna kava ne more dovolj živo priporočati ženskam, onim, ki okrevajo, in onim ki bolehalo na želodcu, srcu in živcih. Po dolgi, izpričani izkušnji je lahko prebavna, krvotvorna krepilna in tekne vzpričo prijetnega okusa tem bolje, čim dalje jo piješ. To novo industrijsko stroko, praznujočo svoj desetletni obstanek, je treba toraj smatrati za resnično dobrodelno pridobitev, ki je ni dovolj ceniti na polju priporočnih živil in redil. Najboljši veščaki so jo označili za „robinsko kavo“ v najboljšem zmislu te besede; zato pa je Kathreinerjeva Kneippova sladna kava seveda našla precej posnemalcev, ki zopet dobivajo svoje naslednike, dasi so bili že večinoma sodno kaznovani. Ali občinstvo ve že natanko razločevati in jemlje v svoj prid že davno pri nakupovanju le znane izvirne zavoje s sliko župnika Kneippa kot varstveno znamko in z imenom Kathreiner. Zakaj kjer pristni Kathreiner rabijo tudi le malo časa, tam ga že morejo več pogrešati. Zato lahko firma po vsej pravici pravi v svojih naznanilih, „da je moči čestitati vsaki gospodinjji in materi, ki glede na zdravje, prihranek, čistost in dobri okus rabi Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.“

Loterijske številke.

Trst, dne 7. septembra: 90, 27, 70, 14, 55.
 Gradec, dne 14. septembra: 58, 53, 5, 69, 43.

Pekovski učenc

ki zazume nekoliko nemški, se sprejme, takoj v učenje v neko pekarijo na Gornjem Stajerskem. Čas učenja je tri leta. Vprašati je pri g. W. Blanke-jn v Ptujju. 308

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redlina in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se dobivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, ockoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzjetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedilne gospodinje, dojenčke, otroke, nerodne, okrevajoče, slabotnce, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Doktor pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporočila kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapche, napenjanja itd. Skatla (14 kilo vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporočila: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izbrano sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, boleš utežujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalno, želodec čistilno. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to čestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjajoče je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapche, napenjanja itd. Skatla 42 h, šest skatlic 2 K 10 h. — **Pocukrene kroglice.** Skatla 80 h, tri skatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali želišni sirup, prirejen z lahko razstavljivim apnenim železom, utežuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K.

Drgnilni ali udov ovet (Dichtgeist) priporočljiv je kot boli utežujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Tinktura za kurja očesa,

preskušeno sredstvo proti bolešnim kurjim očesom, bradavicam, roženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h. Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne pripravke za živino.

Varstvena znamka.

Doktorja pl. Trnkóczyja

104

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Ze blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljaven, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

varstvena znamka

Praščiji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašice. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in toščice. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Želi kdo samo eden kos od teh sredstov, torej se tudi omenjeni eden kos takoj s poštnim povzjetjem pošlje.

RAZGLAS.

Dva nova živinjska sejma na Ptujski Gori se bodeta vršila: prvi v soboto dne 7. septembra, drugi v četrtek dne 31. oktobra. Ta dva sejma sta že lansko leto bila dobro obiskovana in se s tem naznanilom vsi prodajalci, kakor tudi kupci opozarjajo. 299

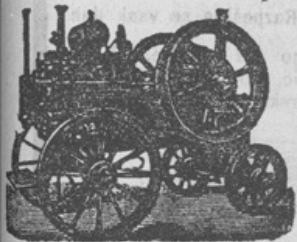
A. d. Hochegerja

glavno zastopstvo marienfeldske tvornice motorjev in lokomobil
(Marienfelder Motoren- und Locomobil-Fabrik)

Dunaj VIII/2 Josefstädterstrasse 64

nasproti postaje mestne železnice „Josefstädterstrasse.“

Zaloga motorjev in lokomobil, ki se gonijo s petrolejem, bencinom, spriitom in plinom.

Nikake nevarnosti glede ognja ali da bi se raznesli, so vedno pripravljene za delo. — Najboljši in najmočnejši stroji, kar se tiče vstrajnosti. — Primerni za kmetijske, industrijske in druge namene. — Popolne mlatilne priprave. — Mlatilnice od Hofherja in Schranza.

Gonilni stroški ene konjske moči za eno uro samo 4 do 6 vinarjev!!

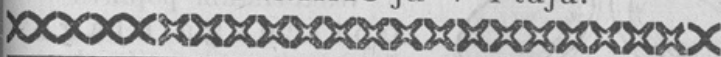
■ Ceniki brezplačno in poštnine prosto. ■ 106

● Knjigovezki učenec ●

(Buchbinderlehrling)

ki mora znati tudi nemški, iz poštene hiše, se takoj sprejme pri

W. Blanke-ju v Ptujju.

Proda se lep travnik v ptujskem mestnem logu (Stadtwald). Pojasnila daje iz prijaznosti

Fr. Putrich

v Ptujju, Brandgasse 18. 300

Za oskrbovanje živinske trgovine

in govedoreje posebno ugodno pripravno posestvo ležeče v ptujski okolici, v središču šestih, mnogoštevilno obiskanih sejmov, blizu hrvaške meje, se proti najugodnejšim pogojem proda, tudi se proda dobro ohranjena stréšina (Dachstuhl). Povpraša se pri upravnistvu „Štajerca“. 299

Jos. Kasimir v Ptujju

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

klajno apno, „Flora“ in „Gloria“ živinski redilni prašek, mrčesni prašek, lim za muhe, papir za muhe, pravi ameriški, cement roman in portland, strešni lep, kôtran, karbolinej, firnis, lak za tla, železo, pohištvo, vozove in usnje, oljnate barve za slikarje in hiše, kvarte za igrati in razglednice, špirit za goreti, penzelne in krtače, štopelne, mast za čevlje in vozove.

Najboljša postrežba in najnižje cene. 295

Vili podoben hram

se da za več časa v najem, ležeč tik ceste; stanovanje v prvem nadstropju, tri sobe, kuhinja shramba brez ali z pohištvom, balkonom, potrebnim vrtno, zdravo vodo, velikim sadovnjakom in visokim šilnastim in bukovim lesom. Okolica je okrog obrobljena s položnimi vinskimi griči. Zraven spada prostori, kar vse je pripravno za kako umirovljeno famulijo. Pripravno je tudi za vinsko trgovino, kakor tudi za trgovino s zernjem. Prostori so obširni. Ponudbe so pošiljati na upraviteljstvo Štajerca. 311

V najem se da trgovina

Z mešanim blagom na deželi s pripravljenimi prostori, stelažami, prostornimi kleti, snažnim stanovanjem, vrtno za zelenjad in sadovnjakom. Trgovina se da razširiti v trgovino z vinom, zrnjem, lesom ter z vsemi poljedelskimi in sadnimi pridelki. Konkurence nobene; pogoji ugodni. Ponudbe so pošiljati na upravnistvo

Štajerca 310

Graščinsko oskrbništvo v Ebenfeldu

pri Ptujju

naznanja, da je prevzel samoprodajo njene

montagner semenske rži

J. Straschill

na Bregu pri Ptujju. 296

W. Blanke v Ptujju

glavni trg šte. 6 | ogerska ulica šte. 6

nasproti veliki nemški cerkvi. | nasproti veliki vojašnici.

Tiskarna, knjigarna, knjigoveznica in trgovina s papirjem, šolskimi in pisarskimi potrebščinami na debelo in drobno.

C. kr. zaloga in zaloga šolskih knjig kvart

Vsaki čas velika zaloga vseh šolskih knjig v najnovejši izdaji kakor tudi trgovskih vpisovalnih knjig za trgovce, vseh pisalnih in šolskih potrebščin, Eichmann-ovih pisank in risank, pisanega in svilnega papirja v vseh barvah, pisalnega papirja in papirja za pisma v mapah in kasetah, prav po ceni; zavitkov, papirnatih vrečic, papirja za zavijanje itd. najboljše kakovosti in po nizkih cenah.

 Na debelo in drobno.

Zaloga vseh tiskovin

za slavne župnijske urade, šolska vodstva, obč. predstojništva i. t. d. v dvojnem jeziku in vseh vrst kancelijskih potrebščin po najnižjih cenah.

Izdeljujejo se po ceni in hitro: trgovske tiskovine za trgovce in obrtnike in sicer: pisma, zavitki z natisom tverdk, računi, vizitnice, raslovne karte, pečatne znamke za steklenice in pisemske zaklepe, štambilje iz kavčuha in kovine.

Najbogatejša zaloga katoliških od skofijstva potrjenih

 moltvenikov

v jako lepem vezanju po raznih cenah.

Pripovedne knjige v zabavo in pouk z lepo ozaljšanimi platnicami v veliki izbiri.

Vsaka zahtevana knjiga v vsakem jeziku, katera se v zalogi ne nahaja, se nemudoma priskrbi.

Ravnokar je došla:

Graška nemška pratika 1902, à 7 kr. — Slovenska pratika za 1902. leto à 10 kc. in 12 kr., za prodajalce mnogo ceneje.

Razglednice

v najfinejši svetlotiskovni izvoštvi pošiljam jaz za K 35.— 1000 komadov in potrebujem k narejanju samo eno dobro fotografijo. Natisk na voljo, v nemškem ali slovenskem jeziku.

Gospodom trgovcem dovolim pri cenah veliki popust, ter prosim za prav mnogoštevilna naročila.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptujju zraven klanice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

Dr. Rose balzam | Praško domačo mazilo

za želodec

iz lekarne B. FRAGNER-ja v Pragi

je že več kakor 30 let občno znano domačo zdravilo slast vzbujajočega, prebavljane pospešujočega in milo odvajajočega učinka. Prebavljane se pri rednem uporabljanju istega sredstva okrepcuje in obdrzuje v pravem teku.

Velika steklenica 2 K, mala 1 K.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljavi K 2-56 se pošlje velika steklenica in za K 1-50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogerske monarhije poštne prosto.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero ohrani rane čiste in varuje vnetja in bolečine manjša ter hladi.

V pušicah à 35 in 25 kr., po pošti 6 kr. več. Razpošilja se vsak dan.

Ako se vpošlje naprej gl. 1-58, se pošljejo 4/1 pušice, ali za gl. 1-68 6/2 pušic, ali za gl. 2-30 6/1 pušic, ali za gl. 2-48 9/2 pušic franco na vse postaje avstro-ogerske monarhije.

VARILO! Vsi deli anbalaze imajo zraven stoječo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga:

lekarna B. Fragnerja v Pragi, c. in kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ulice.

Razpošilja se vsaki dan. — Zaloga po lekarnah v Ovstro-Ogerskem, potem v Ptuju v lekarnah g. Ignacija Behrbalk in g. Hans Molitor-a. v Celju pri M. Rauscher-ju in Otto Schwarzl-u; v Slovenskem Gradcu pri Gustav Uxa-tu in pri g. Maks Leyrer-ju v Radgoni. 101

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopu, Ringstrasse šte. 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4% nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.833.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5% nimi, menična posojila s 5 1/2% nimi in zastavna posojila proti 5% nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daja v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun šte. 807-870 zvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Conto avstr. ogerske banke.
7. Kreditno in posojilno društvo «Celjske mestne hranilnice» daja menična posojila proti 5 1/2% nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

Sprejme se učenec iz dobre hiše in z dobro šolsko izobrazbo, za mešano trgovino.

Rajmund Jaklin

v Mišlenji (Missling in St. Leonhard).

Prodaja in prevzetje vsakovrstnih popravil optičnega blaga kakor nosnikov (Zwicker) očalov, barometrov, termometrov, daljnogledov, vage za mošt, vino, žganje, jesih, libele (Wasserwagen) itd. itd. pri

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptjuju** v gledališkem poslopu. 182

KARL ACKERMANN-U, urarju trgovina z urami, zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v **Ptjuju** v gledališkem poslopu. 182

Adolf Sellinschegg

špecerijska trgovina „k zelenemu vencu“

v Ptjuju

kupuje vedno

vsakovrstno frišno sadje,

jabolka, hruške, slive, breskve, kutne, kostanj, orehe, grozdje, frišna jajca, krompir, luk, česen, vsakovrstni fižol, maslo, surovo maslo (puter), med (Schleuderhonig), čebelni vosek, posušene jedilne gobe, hren in drugo zelenjavo; potem laneno in repno seme, živo in pitano perutnino, suhe hruške, suhe črešnje, suhe slive in jabolčne krlje.

Use to po visokih cenah.

„Štajerc“

izhaja vsaki drugi četrtek,
prinese najnovejše novice in zastopa interese kmečkega stanu.

Štajerc stane za celo leto s pošto vred samo
1 krono 20 vin. ali 60 kr.
to izvodov stane na leto 6 kron 60 vin. s pošto vred.

Naslov: „Upraviteljstvo Štajerca v Ptuj.“

Izboren jabolčni mošt

100 litrov 20 kron,

če se ga kupi več, je ceneje. 260

Sadno kletarstvo Jos. Pallos v Celji.

H. MORELLY

poprej Franc Petrowitsch

slikar, barvar in trgovina z barvami (farbami)
v Ptuj

naznanja slavnemu občinstvu, da se je prestavil iz
ogerske ulice (Ungarthorgasse) k veliki cerkvi
Bahnhofgasse št. 5 poleg gostilne g. Knausa-
(Judennatzl)

in priporoča svojo obilno založeno zalogo
najboljših oljnatih barv za okna, vrata, pohištvo
i. t. d., dalje suho barvo za malanje hiš, dobri,
hitrosušeci firnež, ki ostane svetel; vsakovrstne lake
trpentin, polituro, brunolin, sikativ, orehovo
pajco, glaspapir, pinzenštajn, abcugpapir za
fladrati, kakor tudi mnogovrstne čopiče (pinzelne)
in pinzelne za belenje malanje in slikanje. Nove
muštre ali patrone za hiše barvati, zlati in
srebrni prah za podobe in rome zlatiti ter druge
v to stroko spadajoče stvari

vse frišno blago in po najnižji
ceni. 177

Zaradi družinskih razmer

se eno, v najlepši legi ležeče dobro vzdrževano **vinogradniško posestvo**, obstoječe iz circa 7 oralov trsja, od kate-
rega je že čez 1 oral zasajenega z novimi, dohodke nosečimi, ameri-
kanskimi trtami; čez 1 oral sadnega vrta s krmo in pašo,
čez 10 oralov gozda, 2 viničarij, 1 male hiše (Herrenhaus)
z dvema sobama, kuhinje, kleti, preše, živinskega in prasičjega
hleva, kalnice za steljo in strelne postaje, 3 komade živine;
vse v najboljšem stanju je v Gorci (Gorzaberg) fare sv.
Trojica v Halozah ležeče, s pohištvom skupaj ali na drobno,
po prav nizki ceni takoj prodaja.

Vprašati je pri lastniku

J. Pobeschin-u

v Mariboru, Tegethoffstrasse 35. 253

Lekarnarja A. Thierry-ja balzam

z zeleno nunsko varstveno znamko 12 malih ali
6 velikih steklenic K 4 — poštine prosto.

A. Thierry-ja Centifolien-mazilo za rane
2 lončka K 3.50 poštine prosto razpošilja proti
plačilu v gotovini

A. Thierry-jeva lekarna „pri Angelju“ v Pregradi
pri Rogatec-Statina.

Dunaj, centralni depo: lekarnar C. Brady Fleischmarkt 1

Budapešta: lekarna J. v. Török in dr. Egger.

Zagreb: lekarna S. Mittelbach.

Na drobno dobiva se poovsod. 137

Geiger-jeva

trgovina z knjigami in pisalnimi potrebščinami
v Celju, glavni trg 2,
priporoča svojo največjo zalogo molitvenih in šolskih knjig
in ljudskih (narodnih) spisov. 20/f.

Fritz Rasch trgovina s knjigami
in papirjem

v Celji

priporoča svojo veliko zalogo šolskih knjig in pisalnih
potrebščin, kakor tudi molitvenih knjig, koledarov in
zabavnih spisov v največji izbiri in po najnižjih cenah. 259

knjigarja v Ptuj in Mariboru.

VIL. BIANKE-jevi

Velja samo 50 h, po pošti 60 h ter se dobi v

Novi Vinogradi vinskih

KOSI: Vinogradniki!

Jako važna knjiga za vsakega vinogradnika

Ravnokar izišla

Trgovina

z špecerijo, kolonijalnim blagom, delikate-
sami in mineralno vodo.

TRAUN & STIGER v Celji.

Ceneje kot povsod!

Kdornamerava kupiti nagrobne kamene

naj običe kamnoseško podjetje

J. F. Peyer-ja v Mariboru (Hilariusstrasse poleg Wielandplatz-a)

tam se nahaja čez 100 izgotovljenih novih nagrobni kamene
po vsakovrstnih cenah, iz marmora, granita, lignita i. t. d. v zalogi.

Najboljše dobavanje!

Strogo solidna in lepa dela!

plugi iz jekla na 1-, 2-, 3- in 4-rezala,

brane za travnike in mah, razdeljene in diagonalne,

poljski valarji, obročasti in iz gladke plehovine,

stroji za sejanje „Agricola“,

stroji za košnjo in žetev, za mrvo, deteljo in žito,

grablje za seno in žetev, za obračanje mrve,

patentovani sušilni aparati za sadje, prikuho i. t. d.

Preše za vino in sadje, kakor tudi za vsako porabo,

mlini za sadje in grozdje,

stroji za obiranje grozdja,

stroje za rezanico,

na valjčkih in z mazljivimi tečaji,

jako lahko za goniti pri čimur se prihrani 40% moči.

Mline za debelo moko,

reznice za repo,

Ustanovljene 1872.

Najizvrstnejši in priznано najboljši

stroji za mlatiti s patentovanimi valjčkimi, okroglimi in mazljivimi tečaji na roko, na vital in za na par.

víteli (kupje) za naprego 1 do 6 živinčet.

Najnovejši mlini za čiščenje žita trijerji za roskanje turšice.

Samotvorne patentovane

brizgalnice za pokončavanje

grenkulje in trtne

uši

„Syphonia“,

prenesljive

štedilne peči,

parniki za krmo,

preše za seno in slamo

na roko, pritrđljive in za

prepeljati,

kakor tudi vse druge poljedelske stroje izdeluje garantovano po

najnovejši in pripoznано najboljši napravi

Ph. Mayfarth & Co.

C. kr. izklj. priv. tovarne za poljedelske stroje, livarne železa in fužine na par.

Dunaj, III/ Taborstrasse št. 71.

750 delavcev.

Odlikovana s črez 450 zlatimi, srebrnimi in bronastimi svetinami na vseh večjih razstavah.

Ilustrovani katalogi in mnoga priznanska pisma brezplačno — Zastopniki in predajalci se radi sprejmó.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku.

98

Josef Gspaltl zlatar, srebrar, optiker in trgovina z urami v PTUJU

priporoča svojo največjo obilno sortirano zalogo, vedno najnovejših in najsolidnejših dragotin, zlatnine, srebrnine in blago kristofle kinežkega srebra, vsake vrste nanosnikov (Zwicker) in očalov, tudi po zdravniških predpisih, stekla za brati, lupe (Loupen), termometre, barometre, aueroides, aräsmeter, zdravniške maksim

maltermometre, vodne vage (libele), Rollmasse, daljnogledje, gledališčna in druga kukala, lorguete, vsakovrstne klosterneburške vage za tekočine, za vino, žganje, mošt itd. po različnih cenah. — Dalje svojo veliko zalogo dobro reguliranih švicarskih žepnih ur, zlatih, srebrnih, tula in nikelastih, samo dobrega izdelka najboljših firm in mark proti večletni garanciji po najzmernejših cenah. — Vsakovrstni lišp, ure, stare srebrne in rimske bronaste denarje, starovino, pristne bisere in kamne, bortensilber in drugo, sprejema po najvišjih cenah v zamenjavo, ali tudi kupi. — Prevzame vsakovrstna v to stroko spadajoča popravila in graverska dela, ki se vsakomur v popolno zadovoljnost v lastni delavnici solidno izvrše.

219

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznано izvršten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznано izvršno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

111

Dobre ure in po ceni

proti 3 letni pismeni garanciji, prodaja in razpošilja

Karl Ackermann,

urar, trgovina s zlatnino, srebrnino in optičnim blagom v PTUJU, v gledališkem posloplju.

Dobre nikelnaste remontoir-ure

od gl. 3.50 višje.

Dobre sreberne remontoir-ure od

gl. 5.50 višje.

Dobre prave zlate remontoir-ure

od gl. 15.— višje.

Dobre stenske ure z bjem

od gl. 2.50 višje.

Dobre pendel-ure z bjetem ur od

gl. 6.50 višje.

Pristne sreberne verižice od

gl. 1.20 višje.

Pristne sreberne poročne prstane,

par od gl. —.80 višje.

Nikelnaste ure, budilke od gl.

2.— višje.

Vse druge ure, zlatenino in srebrnino, ter optično blago, kakor tudi vse v to stroko spadajoča popravila, dobro in po ceni.

14

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri e. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnikih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsa-

kega med hranilnične zadeve spada-

jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-

vanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Razglas.

Letni, mesečni in tedenski sejmi v Ptuj 1900.

Letni sejmi:

(Kramarški, živinski in lesni sejmi)

23. dne aprila, 5. dne avgusta in 25. dne novembra.

Konjski in goveji sejmi:

Vsako **prvo** in **tretjo sredo** v mesecu, izvzemši prvo sredo avgusta meseca in tretjo sredo novembra mesca, in sicer zaradi tega, ker se vrše v dotičnih tednih zgoraj navedeni letni sejmi. — Po tem takem vršita se v mestu Ptuj **vsaki mesec dva goveja in konjska sejma.**

Svinjski sejmi:

Vsako **sredo**. Ako je v sredo praznik ali letni sejem, tedaj dan popreje.

Tedenski sejmi:

Vsako **sredo** in vsak **petek**, posebno za meso, slanino (špeh) in perotnino.

Ob zgoraj navedenih dneh prodajajo se na trgu ob ledji (Lend) velike množine stavbenega tesarskega lesa, krajnikov, letev (lat) trsnega kolja i. t. d.

Župan:

Mestni urad v Ptuj.

J. Ornig.

Razglas.

Mestni občinski urad ormuški naznanja, da se vsaki torek od sedaj naprej

svinjski sejem

v Ormožu vrši.

Sejmina za komad znaša 6 vinarjev.

P. n. prodajalci ormuškega in bližnjih okrajev so uljudno povabljeni, se teh sejmov mnogoštevilno udeležiti.

Kupcem stojijo hlevi na sejmskem prostoru na razpolago.

Ormož, 17. septembra 1901.

Župan: J. N. Kautzhammer.

303

128

Heinrich Mauretter

v Ptuj, florjanskj trg

priporoča svojo najbolje sortirano zalogo špicerije, vina v steklenicah in delikates po najnižjih cenah. Proseč za mnogošteviln obisk se beleži

vsim spoštovanjem

Heinrich Mauretter.

305

Styria biciklji (Fahrräder)

danes pripoznani najboljši fabrikati po 200, 220, 240, 260, 280 in 300 kron priporočata

brata Slawitsch v Ptuj.

Dobri stari biciklji se dobijo po nizki ceni.

Ceniki (Preiskourant) brezplačno.

302

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauko.

Jos. Kasimir v Ptuj

priporoča svojo obilno zalogo in sicer:

najfinejše namizno in jedilno olje, sadni in vinski jesih, jeshovo esenco in kislino, kiselo vodo: rogačko, radinsko in königsbruner, pivo v steklenicah in sodčkih „Brator Reinighaus“ v Gradci, prav dobor švicarski sir, salami, špeh papriciran, harinke, celi in sekani špeh, svinjsko mast. „Monte Christo“, najfinejši želodčni liker, moko iz parnih mlinov, kavo, čaj, sladkor, kakao, čokolado, rum, slivovko, vinski cvet, vsakovrstne dišave (Gewürze) i. t. d.

Najboljša postrežba in najnižje cene.

295

Išče se viničar

za dobro viničarijo. Isti se mora zazumeti na nove nasade in požlahtenje in imeti štiri delavske moči (osebe), od katererih mora znati vsaj ena govoriti nemški. — Vprašati je pri gosp.

König, posetnik vinogradov v Framu (Frauheim bei Kranichsfeld).

304

Čudež iz Švice.

Podpisana firma pošlje vsaki osebi, kateregakoli stanu proti poštnemu povzetju za ceno, kakor je še ni bilo v trgovskem svetu, to je za samo

2 kroni 60 vin.

carine prosto, izvrstno, 24 ur točno idočo

s triletnim jamstvom. Vrhu tega dobi vsak naročitelj elegantno, fino façonirano verižico brezplačno priloženo. Ako bi ura ne ugajala, se jo premeni ali pa se vrne denar. Pošilja te ure jedino le

zastopstvo za švicarske ure v Krakovu J/ poštno predalo št. 29.

307

Tisk: W. Blanke v Ptuj.